

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
"ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ"

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії
ВСП "ІНО КНУБА"

Олексій ШКУРАТОВ

«20» березня 2024 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

**ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЮ «БАКАЛАВР»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 192 «БУДІВНИЦТВО ТА ЦИВІЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ»,**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МІСЬКЕ БУДІВНИЦТВО ТА ГОСПОДАРСТВО»**

РЕКОМЕНДОВАНО
на засіданні кафедри будівництва та
інформаційних технологій
Протокол № 11
від 11 березня 2024 р.

Завідувач кафедри БІТ

Дмитро ПРУСОВ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
Науково-методичною
радою інституту
Протокол № 07
від 18 березня 2024 р.

Голова НМР

Дмитро ПРУСОВ

ВСТУП

Фаховий іспит – форма вступного випробування для вступу на основі здобутого (або такого, що здобувається) ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня вищої освіти, яка передбачає очну або дистанційну (за рішенням закладу освіти) перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Фаховий іспит проводиться згідно із Стандартом вищої освіти МОН України і Правилами прийому відокремленого структурного підрозділу «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури» (далі – ВСП «ІНО КНУБА») для конкурсного зарахування на здобуття освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» особи, за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти (для вступників, що здобувають освіту не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план), диплом про здобутий початковий або перший рівень вищої освіти.

До програми фахового іспиту включені питання з нормативних професійних дисциплін будівельного профілю та галузі міського будівництва та господарства.

Молодший бакалавр (молодший спеціаліст) повинен бути особою із загальнокультурною та професійно орієнтованою підготовкою спеціальних умінь і знань будівельного напрямку, а також певного досвіду їх практичного застосування з метою виконання типових завдань, що передбачені для первинних посад у відповідній галузі професійної діяльності.

Здобувач освітнього ступеня «Бакалавр» освітньої програми «Міське будівництво та господарство» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» отримує теоретичні знання, практичні вміння та навички, що необхідні у сфері міського будівництва та господарства: планування та реконструкції територій; інженерної підготовки та благоустрою територій; управління комунальним господарством; утримання міських територій та забудови; управління, проектування та експлуатації вуличної мережі та транспортних споруд; організації та плануванню об'єктів міського будівництва та господарства.

Набутий вищий освітній рівень «Бакалавра» є професійно орієнтованим і обов'язковим для подальшої підготовки магістра, а випускник рівня «Бакалавр» повинен володіти спеціальними вміннями і знаннями напрямку міського будівництва та господарства, а також повинен бути підготовленим

до активної діяльності, яка б сприяла прогресу суспільного розвитку, уміти самостійно здобувати нові знання, контролювати і коректувати зроблене, вільно володіти українською мовою, у професійній діяльності використовувати одну із іноземних мов.

Бакалавр спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» освітньої програми «Міське будівництво та господарство» може займати посади низового управлінського персоналу у практичній галузі міського будівництва та господарства, та/або продовжити навчання за однією зі спеціальностей магістерського рівня.

1. ОПИС ОСНОВНИХ РОЗДІЛІВ ТА ЇХ КОРОТКИЙ ЗМІСТ

Розділ I. Планування та благоустрій міст

Метою розділу є аналіз знання вступників сучасних принципів та методів територіально-планувальної організації та забудови територій міст на різних планувальних рівнях, аналіз містобудівної ситуації та визначення основних напрямків та параметрів розвитку міських територій.

Перелік питань, що виносяться на фаховий іспит:

1. Концепція урбанізації.
2. Основні етапи розвитку містобудування.
3. Урбанізація як всесвітній процес. Урбанізація в Україні.
4. Концепція місторегулювання.
5. Визначення поняття розселення.
6. Проблеми територіальної організації міст.
7. Поняття розселення. Форми розселення.
8. Типологія та класифікація населених місць.
9. Критерії класифікації міст.
10. Економічна база перспективного розвитку міст та визначення чисельності населення.
11. Визначення перспектив розвитку міст.
12. Вплив ресурсних обмежень на умови розвитку міст. Тенденції розвитку міст.
13. Класифікація населених місць за різними характеристиками.
14. Основні характеристики демографічної структури населення України.
15. Які групи міських поселень (класифікація) існують в Україні і за якими документами вони визначаються?
16. Значення малих населених місць в системі розселення.
17. Містобудівна документація. Загальні положення.

18. Техніко-економічне обґрунтування, техніко-економічний розрахунок. Ескізний проєкт. Проєкт. Робочий проєкт. Робоча документація. Кошторисна документація.
19. Що таке генеральний план міста? На який період він розробляється?
20. Основні види територій в містах (функціональні зони) та їх призначення.
21. Облік природно-кліматичних факторів у містобудівному проєктуванні. Географічне середовище містобудування.
22. Аналіз придатності рельєфу. Вибір території для розвитку існуючого й будівництва нового міста.
23. Клімат міста. Формування клімату міста. Гігієна середовища.
24. Планувальна структура сучасного міста.
25. Функціональна організація міської території. Міські функції й функціональне зонування території.
26. Завдання оцінки території й функціонального зонування в містобудівному проєктуванні.
27. Архітектурна композиція міста. Форми планів міст.
28. Тенденції розвитку міст.
29. Розміщення і структура виробничої території міста.
30. Промислова зона. Наукова та науково-виробнича зона.
31. Комунально-складська зона міста.
32. Що відноситься до об'єктів комунального господарства міста?
33. Що входить в систему озеленення міста?
34. Розміщення і структура ландшафтно-рекреаційної. Зони міста.
35. Система озеленення території міста. Класифікація зелених насаджень.
36. Благоустрій територій житлових районів та мікрорайонів.
37. Загальні центри міст, їх значення в забудові міста. Загальноміський центр. Установи обслуговування масового користування.
38. Система культурно-побутового обслуговування житлового району та мікрорайону.
39. Розміщення і структура сельбищної зони міста. Історичний досвід. Структурно-планувальна організація житлових утворень (Житловий район. Квартал. Мікрорайон (житловий комплекс)).
40. Основні вимоги до забудови. Композиція житлових утворень. Організація транспортного і пішохідного руху.
41. За якими основними нормативними документами здійснюється проєктування міської забудови в Україні?
42. Генеральний план забудови земельної ділянки. Для чого він розробляється?

43. Техніко-економічні показники генерального плану забудови земельної ділянки.
44. Що таке житловий квартал? (визначення та параметри).
45. Що таке інсоляція внутрішніх приміщень? Як вона враховується при забудові? Нормування.
46. Що входить до підприємств і закладів по обслуговуванню населення мікрорайонів?
47. Як визначається площа забудови ділянки?
48. Назвіть заходи інженерної підготовки території.
49. Що таке мікрорайонні проїзди? Які схеми проїздів Ви знаєте?
50. Що називають щільністю населення мікрорайону? Як вона нормується?

Розділ II. Міське господарство. Дорожньо-транспортна мережа міста

Метою розділу є аналіз знання вступників теоретичних основ і прогресивних практичних досягнень щодо міського господарства та будівництва, експлуатації територій, міських вулиць і доріг, забезпечення зручних умов проживання населення та руху транспорту та пішоходів, інженерного обладнання міських територій, вулиць, доріг та споруд.

Перелік питань, що виносяться на фаховий іспит:

1. Транспортні проблеми сучасного міста.
2. Транспортно-планувальна організація міста.
3. Класифікація вулично-дорожньої мережі.
4. Структура вулично-дорожньої мережі. Планувальні схеми вулично-дорожньої мережі міста.
5. Вулично-дорожня мережа.
6. Класифікація вулиць і автомобільних доріг.
7. Яка класифікація міських вулиць і доріг? До якої категорії належить вулиця Хрещатик?
8. Як впливає рівень автомобілізації на проектування вулично-дорожньої мережі міста?
9. Яка прийнята у містах класифікація площ?
10. Що виносить на «поперечний профіль» вулиці.
11. Елементи поперечного профілю міських вулиць і доріг.
12. Конструкції дорожніх одягів.
13. Транспортна інфраструктура міста.
14. Що таке провізна спроможність міського транспорту?
15. Міський транспорт. Класифікація міського транспорту.
16. Масовий міський транспорт. Індивідуальний пасажирський транспорт.

17. Зона зовнішнього транспорту. Вузол зовнішнього транспорту.
18. Залізничний транспорт. Автомобільний транспорт. Водний транспорт.
Повітряний транспорт. Трубопровідний транспорт.
19. Цілі та завдання реконструкції міської забудови.
20. Методи реконструкції міських територій.
21. Чим характеризується технічний стан будівлі?
22. Що таке довговічність будинків?
23. Де враховуються дані інженерно-геологічних вишукувань?
24. Що вкладене в поняття «доступне житло»?
25. Що вкладено в поняття «соціальне житло»?
26. Категорії житлової забудови (соціальне житло, комерційне житло-економ-класу, престиж-класу, преміум-класу).
27. Економічна ефективність капітальних вкладень.
28. Склад і структура капітальних вкладень.
29. Господарський спосіб будівництва, його сутність, переваги, недоліки.
30. Склад і структура основних фондів.
31. Поняття рентабельності. Види рентабельності.
32. Методи економічного аналізу діяльності будівельної організації.
33. Класифікація будівництва за призначенням, основні визначення.
34. Поняття про будівлі та споруди, класифікація та вимоги до них.
35. Основні матеріали та вироби, що застосовуються у будівництві.
Класифікація та вимоги до них, їх основні властивості.
36. Конструктивні елементи будівель і споруд.
37. Конструктивні типи і схеми будівель і споруд.
38. Основні положення системи стандартизації і нормування в будівництві.
39. Проектування будівель масового та повторного застосування.
40. Техніко-економічні показники будівель і споруд.
41. Основні стадії проектування будівель і споруд.
42. Назвати основні види фундаментів та умови їх застосування.
43. Що таке гідрофобізація будівельних залізобетонних конструкцій?
44. Що таке будгенплан і його призначення.
45. Що таке календарний план будівництва?
46. Склад проектів організації будівництва і проведення робіт.
47. Технологічна підготовка будівництва та склад організаційно-підготовчих заходів до початку будівництва.
48. Вихідні дані, склад, призначення і методика проектування календарних планів.
49. Інженерна підготовка території під будівництво.
50. Органи нагляду і контролю за будівництвом, їх права і обов'язки.

2. ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова Приймальної комісії
ВСП «ІНО КНУБА»

_____ Олексій ШКУРАТОВ
« ____ » _____ 2024р.

Відокремлений структурний підрозділ
«Інститут інноваційної освіти Київського національного
університету будівництва та архітектури»
Спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
Освітньо-професійна програма «Міське будівництво та господарство»

ФАХОВИЙ ІСПИТ

для вступу на здобуття освітнього ступеня «бакалавр»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № ХХ

1. Класифікація населених місць за різними характеристиками.
2. Транспортна інфраструктура міста.

Затверджено на засіданні кафедри будівництва та інформаційних технологій.
Протокол № ____ від « ____ » _____ 2024р.

Завідувач кафедри _____ Дмитро ПРУСОВ

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ФАХОВОГО ІСПИТУ ДЛЯ ВСТУПУ НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВР зі спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» освітня програма «Міське будівництво та господарство»

Критерії оцінки базуються на диференційному аналізі виконання обсягу завдань іспиту з урахуванням наявних помилок.

Для цього необхідно визначити:

- обсяг відповідей на питання в білеті, який оцінюється балами (від 0 до 200);
- наявність помилок.

Таблиця 1

Загальна оцінка в національній шкалі за виконані відповіді на питання білету визначаються згідно таблиці

Шкала оцінювання, кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне питання № 1	
100-90	Правильна вичерпна відповідь на поставлене запитання, продемонстровано глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати свою відповідь, наведено приклади
90-80	В основному відповідь на поставлене питання правильна, але є несуттєві неточності
80-75	Відповідь на поставлене питання загалом наведено, але не має переконливої аргументації відповіді, характеристики певних об'єктів
75-60	Відповідь показує посереднє знання основного програмного матеріалу, містить суттєві помилки при трактуванні понятійного апарату
60-50	Відповідь на запитання неповна та містить суттєві помилки
50-0	Відповідь неправильна або відсутня
Теоретичне питання № 2	
100-90	Правильна вичерпна відповідь на поставлене запитання, продемонстровано глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати свою відповідь, наведено приклади
89-80	В основному відповідь на поставлене питання правильна, але є несуттєві неточності
79-75	Відповідь на поставлене питання загалом наведено, але не має переконливої аргументації відповіді,

	характеристики певних об'єктів
74-60	Відповідь показує посереднє знання основного програмного матеріалу, містить суттєві помилки при трактуванні понятійного апарату
59-50	Відповідь на запитання неповна та містить суттєві помилки
49-0	Відповідь неправильна або відсутня

Таблиця 2

Шкала оцінювання

Загальна оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
180-200	A	відмінно
160-179	B	добре
150-159	C	
120-149	D	задовільно
100-119	E	
0-99	F	не склав

Таблиця 3

Розподіл балів для відповідей фахових іспитів

Характер питання фахового іспиту	Оцінка в системі ECTS					
	A	B	C	D	E	F
Теоретичне питання № 1	100-90	90-80	80-75	75-60	60-50	50-0
Теоретичне питання № 2	100-90	89-80	79-75	74-60	59-50	49-0
Всього балів	200-180	179-160	159-150	149-120	119-100	99-0
Оцінка в національній шкалі	відмінно	добре		задовільно		не склав

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Закони України

1. Закон України "Про основи містобудування", Документ №2780-ХІІ, Редакція від 31.03.2023.
2. Закон України "Про регулювання містобудівної діяльності". Документ №3038-VI, Редакція від 04.01.2024.
3. Закон України "Про благоустрій населених пунктів", Документ №2807-IV, Редакція від 09.07.2023.

Норми і стандарти України

4. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування і забудова територій.
5. ДБН В.1.1.-46-2017. Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів і обвалів. Основні положення.
6. ДБН В.2.3-5-2018. Вулиці та дороги населених пунктів.
7. ДБН А.2.2-3-2014. Склад та зміст проектної документації на будівництво
8. ДСТУ 3090-95. Організація робіт з експлуатації міських вулиць та доріг. Загальні положення.
9. ДБН А.2.2-1:2021. Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС).
10. ДБН А.3.1-5:2016. Організація будівельного виробництва
11. ДБН А.3.2-2-2009. Система стандартів безпеки праці. Охорона праці і промислова безпека у будівництві. Основні положення (НПАОП 45.2-7.02-12)
12. ДБН Б.2.2-5:2011. Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій. Зміна № 1.
13. ДБН В.1.2-4:2019. Система надійності та безпеки в будівництві. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту.
14. ДБН В.2.2-5:2023. Захисні споруди цивільного захисту.

Книги, довідники, навчально-методичні матеріали

15. Дьомін М.М. Управління розвитком містобудівних систем.– К.: Будівельник, 1991. – 185 с.
16. Осітнянко А. П. Планування розвитку міста: Монографія - К.: КНУБА, 2001. - 460 с.
17. Осетрін М.М. Міські дорожньо-транспортні споруди: Навчальний посібник для студентів ВНЗ. – К.: ІЗМН, 1997. – 196 с.
18. Чередніченко П.П. Вертикальне планування вулично-дорожньої мережі міст: Навчальний посібник. - К.: КНУБА, 2002. - 180 с.
19. Інженерний захист та освоєння територій. Довідник. За ред. Ніщука В.С. «Основа»-К.: 2000.-342 с.
20. Ключніченко Є.Є. Реконструкція житлової забудови. - К.: 2000. - 245 с.
21. Фукс Г.Б., Солуха Б.В. Міська екологія: Навчальний посібник для

ВНЗ. – К.: КНУБА, 2003. – 304 с.

22. Містобудування. Довідник проектувальника. – К.: Укрархбудінформ, 2001. – 192 с.

23. Білоконь Ю.М. Регіональне планування. Теорія і практика / Ю. М. Білоконь; ред. І. О. Фомін – Київ: Логос, 2003. – 246 с

24. Виноградова В. В. Аналіз стану житлового будівництва в Україні / В. В. Виноградова, Л. К. Голишев, Л. Х. Муляр – Київ : Інформ. Чорнобильпроект. 1995. – 87 с.

25. Безлюбченко О.С. Планування міст і транспорт: навч. посібник / О.С. Безлюбченко, С.М. Гордієнко, О.В. Завальний; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва – Харків: ХНАМГ, 2008. – 161 с. 271

26. Безлюбченко О.С. Планування та благоустрій міст : навч. посібник / О. С. Безлюбченко, Т. О. Черноусова, О. В. Завальний; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків: ХНАМГ, 2011. – 191 с.

27. Безлюбченко О.С. Урбаністика: навч. посібник / О. С. Безлюбченко, О. В. Завальний. Харків. держ. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХДАМГ, 2003. – 254 с.

28. Губіна М.В. Формування житлової забудови в містах / М. В. Губіна – Київ : ВІПОЛ. 1994. – 136 с.

29. Ключниченко Є.Є. Врахування громадських інтересів при здійсненні містобудівної діяльності / Є. Є. Ключниченко // Містобудування та терит. планув. – 2005. – Вип. 20. – С. 120-123.

30. Настечко К.О. Реформування земельного законодавства у сфері містобудування / К.О. Настечко // Право України: Юридичний журнал. – 2012/2. – № 7. – С. 72-78.

31. Посацький Б. С. Основи урбаністики : Навч. посіб. для студ. У 2-х ч. Ч. 2. Розпланування та забудова міст / Б. С. Посацький; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів, 2001. - 243 с.

32. Посацький Б. С. Простір міста і міська культура (на зламі ХХ – ХХІ ст.): монографія / Б. С. Посацький; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів, 2007. - 206 с.

33. Посацький Б.С. Основи урбаністики. Територіальне і просторове планування : навч. посіб. / Б.С. Посацький; МОН України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 2-ге вид., доповн. – Львів, 2011. - 366 с.

34. Пістун М.Д. Сучасні проблеми регіонального розвитку: навчальний посібник / М.Д. Пістун, А.Л. Мельничук – 2-ге вид., перероб. і доп.– К: Видавничо-поліграф. центр «Київський університет», 2010. - 286 с.

35. Фомін І. О. Основи теорії містобудування: підручник / І. О. Фомін; Ін-т змісту і методів навчання, Київ. держ. техн. ун-т буд-ва і архіт. – Київ : Наукова думка, 1997. – 191 с.

Інформаційні ресурси

36. <http://library.knuba.edu.ua/>

37. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>